$EPMH\Sigma \circ \Lambda O\Gamma IO\Sigma$.

Ίουνίου ιέ.

12

1 8 1 7.

Άρχαία Έλληνική Γραμματεία.

Η αξιόλογος φιλολογική εφημερίς της Γοττίγγης, Göt= tingische gelehrte Anzeigen ἐπιγραφομένη, ἤτις έγινε γνως ή είς τους αναγνάζας του Λ. Ε΄. δια τας όποίας έξ αυτής εκηρύξαμεν Έλληνικών βιβλίων κρίσεις (Λ. Ε΄. 1816. Άρ. 18. καί 20.), περιέχει καὶ κατά το παρόν έτος (56. Stück, σελ. 557.) σύντομον κρίσιν τοῦ παρά τοῦ ήμετέρου Κοραή εκδοθέντος Στράδωνος, την οποίαν μεταφράζουτες κηρύττομεν είς το Κοινόν. Έξ αύτης ταύτης της έρημερίδος κοινοποιούμεν και την κρίσιν των παρά του σοφού Έλληνιζου Σνεϊδέρου έκδοθεντων Θηριακών του Νικανδιου (12. Stück. σελ. 118.). Σοφών ανδρών κρίσεις νομίζομεν ότι έμπορούν να μαζώφελήσωσι και κατά τούτο, ότι, έν ὧ μανθάνομεν έξ αυτών ως πρέπει την άξίαν της όποιουδηποτε συγγραφέως νέας έκδόσεως, μανθάνομεν ένταυτῷ νὰ κρίνωμεν καλ ήμεις, βλέποντες πώς κρίνουν σοφώτεροι ανδρες " όθεν δεν θέλομεν λείπει είς το έξης από του να κυρύττωμεν τοιαύτας κρίσεις, δσάκις ευρίσκομεν ήτοι είς την Γοττίγγειον φιλ. εφημερίδα, είς την της Αλης η είς την Λειθιακήν, τας ο. ποίας λαμδάνομεν.

ΠΑΡΙΣΙΟΝ.

Κατά το 1815. έτος έκαμεν ένταυθα ο άρισος Κοραής μίαν νέαν έκδοσιν του Στράδωνος:

Σράδωνος Γεωγραφικών Βιδλία έπτακαίδεκα, έκδιδόντος καὶ διορθούντος 'Α. Κοραή, φιλοτίμω δαπάνη τών όμο-γενών Χίων, έπ' άγαθῷ τῆς 'Ελλάδος. Μέρος πρώτον: Τυπογράφος είναι ὁ 'Ι. Μ. 'Εδεράρτος, καὶ βιδλιοπώε λης ὁ Θεόφ. Βαβρόϊος. Σελ. 30. καὶ 391 εἰς δον.

ă

,, Φουλ διανός έμπορεί να σε τα δώση. Ήθελησα να σε κάμω ,, νὰ γνωρίσης τὰ πράγματα, τοιαῦτα ώς νὰ ἤσουν παρών, ,, καὶ ἐπὶ τούτου ἐμήνυσα τὸν Κάσσιον Αδίδιον καὶ τὸν ,, Μάρτιου Ούμρου να συνάψη τὰς ἀναγκαίας εἰδήσεις, τὰς ,, όποίας θέλω σε τας ζείλει. Εαν επιθυμής να γράψω καὶ ,, έγω καμμίαν αναφοράν, φανέρωσε με το μόνον, καὶ θέ-,, λω κάμει ό,τι άγαπᾶς. Είμαι έτοιμος όλα να τα κάμω, ., δια να λαμπρυνθώσιν αι πράξεις μου παρά σου. Έλπίζω , ότι δεν θέλεις καταφρονήσει ούτε τους λόγους μου πρός ,, την Βουλήν, ούτε τὰς δημηγορίας μου πρός τους ςρατιώ-,, τας. Θέλω σε πέμψει όμοίως τας συνομιλίας μου με τους ,, βαρθάρους. "Ολα ταύτα θέλουν σ' είναι πολύ ωφέλιμα. Πο-,, λύ ἀπέχω ἀπό τοῦ να διδάξω τον διδάσκαλόν μου . ό ε, σκοπός μου είναι να σε δώσω τί, δια να κρίνης. Δεν ήθε-, λεν είναι γρήσιμον αρά γε να κάμης τας επιζασίας σου είς ,, τὰς αἰτίας καὶ τὰς ἀρχάς τοῦ πολέμου, καὶ εἰς τὴν κα-,, κήν του διοίκησιν επί της απουσίας μου; Μετέπειτα θέλεις ,, ελθείν είς την διηγησιν των πράξεων μου όμως με φαίνε-, ται αναγκαΐον να δείξης έναργως την ύπεροχήν των Πάρ-,, θων προ τῆς έλεύσεως μου, δια να λάθη καλητέραν συνάρ-,, τητιν ή διήγητις των πράξεωνμου. Σύ μόνος κρίνε αν ,, πρέπη να συντέμης τα προηγούμενα συμθεθηκότα, μιμού-, μενος την είζαγωγην του Θουκυδίδου (*), καὶ αν πρέπη ,, είς αὐτην να μεταχειρισθής περισσότέραν λεπτομέρειαν είς ,, την έξιςόρησιν τῶν πραγμάτων, χωρὶς νὰ βλάψης ὅμως ,, την έκθεσιν των κατ' έμε. Αι πράξεις μου Βέλουν μεγα-,, λυνθή από του τρόπου, με του οποίου θέλεις τας διηγη-,, θη, και θέλουν εκτιμηθη όσον θέλης να εκτιμηθώσιν". Ο πύριος Μάϊος παραβάλλει δικαίως ταύτην την επιζολήν μέ την παρά του Κικέρωνος γραφείσαν πρός του Λουκκήϊου, καὶ σημειόνει ότι ο Καϊσαρ όμιλει με περισσοτέραν μετριότητα παρά τον Δημοκρατικόν υπατον. Είς την τελευταίαν έπιζολήν συγχαίρει ο Φρόντων τον Λ. Ουπρον δια την κατα τῶν Πάρθων νίκην του.

Ο΄ κύριος Μάϊος εξέδωκεν είς το δεύτερον μέρος τοῦ βι-

^(*) An igitur debeas, quomodo πεντηκονταετίαν Θουκυδίδης exposuit, illa omnia corripere.

ελίου του μέρος ταύτης της επιζολης, την όποίαν δεν ήμπορεσε κατ άρχας να άναγνώση. Είς αὐτην βλέπομεν ότι ο Ούηρος αφαίρεσε την έξουσίαν της Αρμενίας από του Βουλογαίσην καὶ την εδωκεν είς του Σόαιμου περὶ του ίζορικοῦ τούτου συμβάντος εἴχαμεν μίαν καὶ μόνην μαρτυρίαν τοῦ μυθιζοριογράφου Ἰαμβλέχου καὶ εν ἄρθρον τοῦ Σουϊδα, ληθέν, ως φαίνεται, εκ τῶν παρὰ Κωνζαντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου γενομένων ἐπιτομῶν τοῦ Δίωνος Κασσίου. Το ὅνομα τοῦ Βασιλέως της Αρμενίας ῆτο μάλιζα πολλά ἀσχημισμένον είς τὸν Σουϊδαν. Ώς τε επειδη ἔγραφεν ὁ Φρόντων, εν ῷ τὰ ἀνωτέρω συνέβησαν, η μαρτυρία αὐτοῦ εἶναι μεγίζης ἀξιοπιζίας.

Δ΄. Μετά την ανταπόκρισιν του Φρόντωνος μετά των Αυτοκρατόρων ευρίσκονται αίπρος τους φίλους του έπισολαὶ, διμρημέναι εἰς δύο βιβλία, καὶ μανθάνομεν παὶ αυτοῦ τουτου, ὅτι ἔγραφε πρὸς αυτοὺς ὅσον δυνατὸν σπανιώτερον.

Αἱ περισσότεραι εἶναι ἐπιςολαὶ συςατικαὶ, εἰς τὰς ὁποίας βλέπειτις τὰ ὀνόματα πολλῶν ἀνδρῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἐγνωσμένων εἰς τὰν Ἱςορίαν, καὶ αἱ σημειώσεις τοῦ κυρίου Μαΐου βοηθοῦσιν εἰς τὸ νὰ τὰ γνωρίσωμεν
καλητερα. Μία ἐξ αὐτῶν ἐπιςέλλεται πρὸς τὸν Αδίδιον Κάσσιον, ὄςτις ἐφονεύθη εἰς τὴν Ανατολήν, διότι ἐνδύθη τὴν

Αυτοκρατορικών πορφύραν.

Ε΄. Υπό την επιγραφην de Feriis Alsiensibus ευρίσκομεν ενωμένας καὶ εξ επιζολάς, εξ ων δύο εἶναι τοῦ Μ. Αυρηλίου, καὶ τέσσαρες τοῦ Φρόντωνος, καὶ εγράφησαν εν ωρούτος ὁ αὐτοκράτωρ ἀνεπαύετο εἰς μίχν εξοχην πλησίον τοῦ ᾿Αλσίου. Η τρίτης εἶναι πολλά διεξοδική, την ὁποίαν εγραψεν ὁ Φρόντων εἰς εἶδος συνηγορίας ὑπὲρ τῶν τιμίων διατριδών καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑπνου, καὶ εἶναι μία κριτική τῆς σκληραγωγίας τῶν Στωϊκών. Αὐται αἱ ἐπιζολαὶ περιέχουσι τινὰ χωρία ἀξιοσημείωτα, οῖον εἶναι ή κρίσις, τὴν ὁποίαν εκαμεν ὁ Φρόντων περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀναγνώσεως τινῶν συγγραφέων (*), οῖον εἶναι ἀκόμη τὸ χωρίον ἐκεῖνο,

^{(*) &#}x27;Eπ. 3. Mon ut te studium legendi incessiset, aut te Planto expolires, aut Accio expleres, aut Lucretio delinires, aut Envio incenderes in horam istic musarum propriam quintam.

είς τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ περὶ τῶν ὁρέξεων πολλῶν μεγάλων ανθρώπων: ,, Ο΄ προπάππος σου (λέγει' πρός τον Μάρκου ,, Αυρήλιου) Τραϊανός , ο μέγας έκεῖνος πολεμικός , ήδυνετο η είς τα παιγυίδια των μίμων, και κάποτε έπινεν ουκ ολίο,γον οί Ρωμαΐοι δεν έπιαν ολιγώτερου υδρόμελι έν καιρώ ,των βριάμθωντου. Ο Πάππος σου, ές τις ώς σοφός ήγε-,,μών εδιοίκησε Δαυμασίως την Οίκουμένην, και δεν έπαυ-*σε ποτέ από τοῦ να την περιτρέχη, έθελγετο από την , Μουσικήν και από τους αυλητάς, υπεραγαπούσε δέ και », τα καλά φαφητά. Ἐσχάτως ακόμη ο πατήρ του, ο θείος ,, εκείνος ανορωπος, ζετις υπερτέρησεν όλους τους ηγεμόνας ,,κατά την φρόνησιν, την άγνείαν. την όλιγαρκειαν, την ,, είλικρίνειαν, την ευσέβειαν, την αγιότητα, ένασμενίζετο ,, είς τα παλαίσματα, αγαπούσε το ψάρευμα, και έγέλα , ασμένως πρός τα σχήματα των γελωτοποιών ". Η σεδά. σμιος Ίζορία διηγείται περί τῶν ήγεμόνων τούτων πράγματα ανάλογα.

Έκ τῶν ἐπιζολῶν τούτων μανθάνομεν, ὅτι μία τῶν Δυγατέρων τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου ἀνομάζετο Cumnula. — Προςετι περιέχουσιν αὐταὶ καὶ μίαν κριτικήν σημείωσιν περὶ τοῦ χρόνου τῆς συνθέσεως τῶν ἐπιζολῶν, ἀποδιδομένω καὶ εἰς τοὺς μαθητάς του (1). Ο΄ περί φημος Βεντλέυος (Bentlei) ἐνόμισεν ὅτι αὐταὶ ἐγράφησαν μετὰ τοὺ ᾿Αθηναιον, διότι ὁ συγγραφεὺς οὖτος δεν ὁμιλεῖ περὶ αὐτῶν ἀλλ΄ ἡ περὶ αὐτῶν ἀνάμνησις τοῦ Φρόντωνος (2)

μάς παρακινεί να τας πιζεύσωμεν αρχαιοτέρας.

ς΄. Περὶ τῆς ἀποδολῆς ἐνὸς ἐγγόνου (De nepote amisso). Ο Φρόντων ἀπέκτητε πολλὰς θυγατέρας, αἱ ὁποῖαι ἀπέθαναν εἰς μικρὰν ηλικίαν μία καὶ μόνη ἐναπολειφθεῖσα ἐνυμφεύθη τὸν ᾿Αουφίδιον Οὐκτωρῖνον, τοῦ ὁποίου την ἀρετην καὶ εὐγλωττίαν ἐπαινεῖ ἡ Ἱζορία (3). Ο Θυϊκτωρῖνος ἔχασεν ἔνα τριετῆ ἡὸν, ὀνομαζόμενον Δεκίμανον

⁽¹⁾ Socratis, Antisthenis et aliorum Socraticorum Epistolae. — έκδο. βείσαι κατά πρώτον παρά Λέοντος Αλλατίου. Έν Παρισίοις 1637. είς 40ν.

⁽²⁾ Ep. 3. 53. 185. . . . Socratem ex Socraticorum Symposiis et Dialogis et Epistolis existimes hominem multum scitum et facetum fuisse.

⁽⁵⁾ Excerp. Dion, Cass. LXXII 11. p. 1212. Ed. Reimar.

(Decimanus). Το παιδίου τουτο απέθανεν εν Γερμανία, καί ο θανατός του συνέβη πιθανώς, εν ω ο πατήρτου έςρατήγει κατά τῶν Καττῶν (ι). Αὐτη είναι ή ὑπόθεσις μιᾶς πολλά συντόμου επιζολής του Μ. Αυρηλίου πρός του Φρόντωνα καὶ μιας διεξοδικής απαντήσεως τούτου, είς την όποίαν οδύρεται δια του θανατου του έγκονου του ,. Ταύτην την ζιγμήν μανθάνω το Αλιδερον συμδεδηκός, τον εγραψεν ο Αυτοκράτωρ, η Έξευρεις, ότι πάσα φυσική βλίψις, την οποίαν συ ,, δοκιμάζεις, με βασανίζει · συμπέρανε λοιπόν τί αίσθάνο-,, μαι, όταν η ψυχήσου πάσχη. Ο τεταραγμένος μου νους ,, δευ γεννα τίποτε δια να σε γράψω τοῦτο μόνον σε πα-,,ρακαλώ να μου φυλάξης ύγιη του περιπόθητου διδάσκα-,, λου, τοῦ οποίου έχω τόσου μεγάληυ χρείαυ προς παρηγο-ποκρισιν του Φρέντωνος, ότι ή νέα αυτη λύπη έξανανεόνει όσας έλαθε δια βίου. Αυτη η επιςολή είναι όχι μόνον καλά συνθεμένη, άλλα και πλήρης εὐαισθησίας και φιλοςοργίας προς την κόρην του και προς του γαμερόν του. Είς αυτήν βλέπει τις εναντίου της άςασίας των άνθρωπίνων πραγμάτων πικρά παράπονα, τὰ ὁποῖα 'ὅμως εἶναι συγκερασμένα μὲ φιλοσοφίαντινα θρησκευτικήν ,καὶ με την παράςασιντοῦ πλησιάζουτος θανάτου, του οποίου δεν αποκαταζαίνει τόσον φοεερου ή αμεμπτός του συνείδησις (2). Η έπιςολή αυτη με φαίνεται το άριςουργημα του Φρόντωνος : έγράφη με μεγάλου πάθος της ψυχηςτου, καὶ λυπουμαι ότι μ' έμποδίζει το μάκρος της να την μεταφράσω, η κάλλιον να έκθέσω έδω το κείμενου.

Δια της επιμονής του εκατώρθωσεν ο κύριος Μαΐος να εκ ξάλη από το χειρόγραφον δώδεκα λείψανα πολλο διεξοδικα ενός συγγράμματος περὶ εύγλωττίας (de orationibus), διηρημένου είς δύο Βιθλία, διευθυνομένου πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Μάρκον Αὐρήλιον, καὶ συγγραφέντος, ὡς φαίνεται, είς εῖδος ἐπιςολών. Διὰ νὰ κρίνωμεν πόσον χρησιμον ήθελε μᾶς

⁽¹⁾ Capitolin. in M. Aurel. 8.

⁽²⁾ Me autem Consolatus octas mea prope jam edita et morti proxima. Quoc cum aderit . . . coclum quidem consalutabo discedens et quoc mihi conscius sum procestabor.

είναι το σύγγραμμα τούτο, αν έσωζετο ολοκληρον μέχρι της σημερον, πρέπει να ενθυμηθώμεν ότι ο Φράντων ήτον ό πρώτος βήτωρ μετά του Κικέρωνα είς την 'Ρώμην, αν καί της δητορικής ή πτώσις ήτου ήδη αίσθητή. Τούτου του βήτορος ο κύριος σκοπος είς το βηθέν σύγγραμμα φαίνεται δτι ήτο να ανακαλέση είς την μνήμην του αυτοκράτορος την αληθινήν Ρητορικήν, την οποίαν ποτέ μεν τον είχε διδάξει, της οποίας όμως τον απεπλάμησεν ή σπουδή της Στοϊκής φιλοσοφίας, και να του αποσπάση της ξηράς Διαλεκτικής είς ην διηνεκώς εγυμνάζετο. Ο Φρόντων δείχνει είς του βηθέντα Αυτοκράτορα, ότι το να παραδίδεται όλως είς το να λύμ συλλογισμούς, αυτί να έξερευνα την σεμνήν καί χαρίεσσαν βητορικήν, είναι το αυτό ως το να προτιμά του Πλάτωνος τον φιλόνεικον Διόδωρον' είναι το αυτό ώς το να ζητή να πλέμ ως βάτραχος, και να πετά ως ορτύκιου, άντι να μιμήται του Δελωίνα και του αετόν του αναπολεί τα δικαιώματά του ώς παλαιού διδασκάλου του, και του παρακινεί να γράφη άξίως των φρονημάτων, τα όποία τον ύπαγορεύει ή Φιλοσοφία. , Οσον ύψηλαλ είναι, λέγει, ιαί έννοιαι, τόσον ευγενες έρως πρέπει αυταλ "νὰ ἐκφράζωνται". Μεταχειρίζεται ἄκραν έλευθερίαν είς τους λόγους του, καὶ, ἀφ οῦ ἔκρινεν ἀνυποςόλως τὰς Φράσεις ένος Θεσπίσματος του Αυτοκράτορος, του λέγει. η.Τί σημαίνουσιν όλαι αύται αί περιςροφαί καὶ όλα ταύτα τὰ ἐπιτηδεύματα; πρόκρινε κάλλιου φράσεις άπλας, οίκείας καλ έχούσας τήν άληθη των σημασίαν".

Η΄. Έξ όλων τῶν συνηγοριῶν τοῦ Φρόντωνις τρία μόνα λείψανα ἐσώθησαν. Το πρῶτον, τὸ ὁποῖον εἶναι πολλὰ διεξο. δικὸν, ἀποτελεῖ μέρος μιᾶς συνηγορίας, ἐκφωνηθείσης ἐνώποιον τοῦ Μάρκου Αυρηλίου διάτινα νόμον περὶ τῶν διαθηκῶν. Τὸ ἄλλο εἶναι τὸ τέλος ἑνὸς λόγου περὶ τῆς κληρονομίας τῆς νέας Ματιδίας, Θετῆς Θείας τοῦ ἀντωνίνου. Τελευταῖον τὸ τρίτον λείψανον εἶναι μέρος μιᾶς ἐπιζολῆς πρὸς Ἦριον ἀντωνῖνον, ὅς τις φαίνεται ὅτι ἐχρημάτισε Διοικητής τῆς Βενετίας, καὶ τῆς ἐπιζολῆς ταύτης ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ ἐνεισάση μίαν κρίσιν.

Θ΄. Ἐπιςολή περὶ τοῦ πολέμου τῶν Πάρθων. Ο Φρόντων Βέλει να παρηγορήση του Μ. Αυρήλιον δια τήν οποίαν επαθαν καταςροφήν οί Ρωμαΐοι, ήτις, φαίνεται, ήτου έκείνη, περί της όποίας ώμίλησαν ό Καπιτωλίνος, ό Δίων Κάσσιος καὶ ο Λουκιανός συνέθη δὲ καθ ον καιρον ο Δ. Ούκρος, ός τις έπρεπε να διοική το ςράτευμα, περιηγείτο άμεριμνος την Έλλαδα. Ο Φρόντων άναφέρει τους ώς έκ τοῦ ζόματος του Τελαμώνος προφερομένους ζίχους του Έννίου; τους οποίους διασρέφει ολίγου ,,"Ηξευρα ότι ο υίζημου ,, ήτο θυμτός ήξευρα ότι έκινούσεν είς του πόλεμου και όχε ,, είς το συμπόσιου". Σημειόνει ότι ο Θεός "Αρης, ο πατήρ των Ρωμαίων, είπε πολλάκις το αυτό ενθυμίζει τα κακά των προηγουμένων πολέμων από της ατυχούς ήμέρας του Αλλία ποταμού, μέχρι τοῦ πολέμου τῆς Ἱερουσαλήμ. Η έν δεινοίς καρτεροψυχία των 'Ρωμαίων έθεμελίωσε την δόξαν καὶ τών δύναμιν αυτών. "Ακράτος εύτυχία τελειόνει πολλάκις είς μεγάλην δυσυχίαν. Διηγείται ολίγον διεξοδικώς την ίσορίαν του Πολυκράτους, και λέγει ότι μετά την έν Κάνναις καταςροφήν ήπολούθησεν ή άλωσις της Καρχηδόνος. Προτρέπει τον Μ. Αυρήλιον, να αφιερώση ολίγας σιγμάς είς την καλλιέργειαν της ευγλωττίας, και μάλισα είς την λύσιν τινών συλλογισμών αν και έχη τόσας αναγκαίας ασχολίας. — ο Αύπράτωρ ούτος ένασμενίζετο είς τας λεπτολογίας της Διαλεκτικής, και του επέπληττευ ένίστε δια τοῦτο ὁ Φρόντων. Παράδειγμα φέρει πρός αὐτὸν τὸν Ἰούλιον Καίσαρα, ὅς τις είχε συνθέσει περί Γραμματικής συγγραμματα έπι του κατα των Γαλλων πολέμου. Τελειόνει δε την επιζολήν ταύτην όμιλων περί Πομπηΐου, περί Κικέρωνος και περί της δημηγορίας της υπέρ του νόμου Μανιλία (Manilia). Ο σκοπόςτου ήτου αναμφιδόλως να συγκρίνη του πόλεμον των Πάρθων με τον κατά του Μιθριδάτου, περί του οποίου είναι λόγος είς την βηθείσαν δημηγορίαν.

Ι΄. Principia historiae. Αυτός ουτος ο Φρόντων αναφέρει περί του συγγράμματος τούτου, του όποίου μόνον λείψανα σώζονται, ότι είναι ώς μία σύγκρισις του κατά τῶν Πάρθων πολέμου του Τραϊανού με τον του Λ. Ουήρου κατά τῶν αὐτῶν. Τὸ πλέον αξιοτημείωτον χωρίον είναι ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιπλήττει τὸν Τραϊανὸν διὰ τὸν Βάνατον τοῦ Παρ-Αρ. 12.

θαμασίριδος, βασιλέως της 'Αρμενίας. 'Επικυρόνει την μαρτυρίαν του Ευτροπίου καὶ έξηγεῖ την τοῦ Δίωνος, κατά την εννοιαν του Σαλμασίου (Saumaise), καὶ εναντίου τῆς γιώμης του Κασωδώνος και του 'Ρεϊμάρου (1). Το χωρίον τουτο και ή επομένη είς τουτο επιςαίσα είναι άξια να άναφερβώσιν (2). "Εν άλλο μέρος τῶν λειψάνων τούτων μαρτυρέι τὴν οποίαν έκαμεν ο Αδριανός παραίτησιν των πέραν του Εύ. Φράτου παρά Τραϊανού κυριευθεισών επάρχιών (3). Τούτο τὸ πολλά άξιοσημείωτου πράγμα ήτου κόη γυως ου έκ τινων χωρίων του Σπαρτιανού, του Αγ. Αυγουςίνου, του Ευτροπίου, και του 'Αγ. 'Ιερωνύμου, κ. α. (4), αλλ' αι ίζορικαι μαρτυρίαι των συγχρόνων συγγραφέων είναι πάντοτε πολύ. τιμοι. Ο Φρόντων, ός τις επρόσμενε τα ύπομνήματα τοῦ Ουμρου δια να συνθέση την Ιζορίαν του πολέμου των Παρθων, έςειλε το σύγγραμμα τούτο προς του Αυτοκράτορα, ας δοκίμιου του τρόπου, καθ ου έμελλε να συντάξη την iςορίαν ταύτην (5).

ΙΑ΄. ΙΒ΄. Έγκωμιου τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ κονιορκτοῦ. — Ἐγκωμιον της αμελείας. Αὐτὰ εἶναι δύο παιδιαὶ (badinages) γραμμέναι παρά τοῦ Φρόντωνος, τῶν ὁποίων σώζονται μόνον λείψανα. Δίδει καὶ τινὰς ὑποθήκας περὶ τῆς συνθέσεως τῶν συγγραμμάτων τοῦ εἴδους τούτου.

ΙΓ΄. Ἐπις ολαὶ Ἑλληνικαί. Σωζονται έξ αὐτῶν επτὰ, καὶ εἶναι μετρίως ἄξιαι περιεργείας. Το ἀπόσπασμα τοῦτο εἶναι τόσον διεξοδικον, ῶς τε δεν τολμῶ νὰ διατρί-

 ^{(1) &}lt;sup>*</sup>Iδ Εὐτρόπ. VIII, 3 καὶ την σημείωσιν τοῦ Tzschucke. — Δίων.
 Κασσ. LXVIII. 18. — Σημ. ad Spartian. σελ. 48. εκδ. 1671. Ίστ. Αύγ.

^{(2)....} Trajano coedes Parthamasiri regis supplicis haut satis excusata. Tametsi ultro ille vim coeptans, tumultu orto, merito interfectus est, meliore tamen Romanorum fama impunè supplex abisset, quam jura supplicium luisset. Namque talium facinorum causa facti latet, factum spectatur: longèque proestat secundo gentium rumore injuriam negligere, quam adverso vindicare.

⁽³⁾ Hadrianus provincioe manu Trajani captas omittere maluit, quam exercitu retinere.

⁽⁴⁾ i'd. Gibbon. Histoire de la décad. Chap. I.

⁽⁵⁾ Ubi primum frater tuus commentarium miserit, rem copiose scribere adgrediamur, si tamen hoc quod gustui mittimus non displicebit.

ψω πολύ αὐτοῦ. Μία ἐπιςέλλεται πρὸς τὸν Μάρκον Αὐρήλιον, δύο πρὸς την μητέρα του Δομιτίαν Καλουίλλαν. Η "Εκτη εἶναι τοῦ ἰζορικοῦ ἀππιανοῦ τοῦ ἀλλεξανδρέως, καὶ ἡ τελευταία εἶναι ἡ ἀπάντητις τοῦ Φρόντωνος.

Ο΄ κύριος Μάϊος, δια να συμπληρώση τα συγγράμματα τοῦ Φρόντωνος, ἐτύπωσεν, κατόπιν τῶν ὅσα αὐτὸς ἀνακάλυψεν, ἔσα ἦσαν γνωςὰ τοῦ συγγραφέως τοῦτου.ά. Τὰ παρὰ τοῦ Αυλου Γελλίου καὶ παρὰ τῶν Γραμματικῶν διατηρηθέντα λείψανα. β΄. Τὴν συλλογὴν de differentis vocabulorum, ἤτις εἶχεν ἤδη φανῆ εἰς τὰς συλλογὰς τοῦ Γοδεφρουᾶ (Godefroy) καὶ τοῦ Πουτισχίου (Putschius). γ΄. "Εν εἶδος πίνακος (Index), ἐπιγραφομένου: Exempla elocutionum ἢ quadriga, ος τις ἐνομίζετο τοῦ Αρουσιανῦ Μέσσου, ῥητορος τοῦ ἐ. αἰῶνος, εἶναι ὅμως τοῦ Κορνηλίου Φρόντωνος κατά τι χειρόγραφον, πρότερον μὲν ἀνῆκον εἰς τὸν Βικέντιον Πινέλλην, νῦν δὲ εἰς τὴν Αμεροσιανὴν βιελιοθήκην.

Ο΄ κύριος Μάϊος υπερασπίζεται κατά πολλους λόγους την τελευταίαν ταύτην γνώμην, ήτις ήτο τοῦ Σιγονίου, τοῦ Ανδρέου Πατρικίου, τοῦ "Αλδου Μανουτίου καί τινων ἄλλων σοφῶν. Τοῦτο τὸ σύγγραμμα, τοῦ ὁποίου χωρία ἀνέκδοτα ήδη ἀπεσπάσθησαν ἐκ διαφόρων συγγραφέων, κατ εξοχήν ἐκ τοῦ Κικέρωνος καὶ Σαλλουςίου, δὲν εἶχε τυ-

πωθη ποτέ ακέραιον.

Το αυτό χειρόγραφου, το όποῖου περιέχει τὰ Exempla elocutionum, συμπεριλαμβάνει καὶ τὰν πραγματείαν τοῦ Αδαμαντίου, εἰς τὸ Β καὶ V. (de Β. muta et V vocali). Οὖτος ὁ συγγραφεὺς ἄτο σύγχρονος τοῦ Συμμάχου, καὶ ὁ Κασσιόδωρος, καταχωρίζων τὸ σύγγραφιας σύγγραμμα, παρημέλησε τὸυ πρόλογον, τὸν όποῖον ὁ κύριος Μάϊος ὁμοίως εξέδωκε. Τέλος πάντων ὁ σοφὸς οὖτος καὶ ἀκούρασος ἐκτοίνης ἐζόλισε τὰν ωραίαντου ἔκδοσιν μὲ τὰς εἰκόνας Αντωνίνου τοῦ Εὐσεδοῦς, τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, τοῦ Λ. Οὐήρου, κατὰ τὰ ἀρχαῖα σωζόμενα μνημεῖα, καὶ μὲ ἔνα χαλκογραμμένονπίνακα, περιέχοντα τὰ διάφορα γραψίματα τῶν χειρογράφων, τὰ ὁποῖα αὐτός είχε τὰν τύχην νὰ εὐρη, καὶ τὰν μεγάλην ὑπομονήν νὰ ἀναγνώση.

(ξπεται το τέλος.)

Είδητις πρός τους όμογενείς.

Πάντοτε ἔτρεφα ζήν καρδιάν μου του ζήλου να γένω κατά ταῖς δύναμαίς μου ωφέλιμος τοῦ γένους μου καὶ τῶν συντεχνίτων μου βαλασσοπόρων και γηϊνοπόρων, διά τάς γνωρίσεις οπού μαπόκτησα είς τα μεγάλαμου και μακρυνά ταξίδια Βαλάσσια και γήτυα, δια τα διάφορα περιςατικά όπου μου συνέξησαν, και δια ταϊς διάφοραις άλλαγαϊς τύχης καὶ σκληρούς κατατρεγμούς της όπου εδοκίμασα. Η τωρινή περίςασίς μου, αγκαλά καὶ νὰ ήναι ακόμη άςατον και αξέξαιου παιγνίδι των ανθρωπινών παθών, αντίς να με κάμη διά να άςοχήσω μία ςιγμή τα πρός την γλυκυτάτην μου πατρίδα ίερα χρέη, μ' έγκαρδιόνει έκ τοῦ έναντίου, καὶ μ' έκαμε μάλιςα ν' αποφασίσω είς το απο 'Οδέσσαν έδωθεν απέρασμά μου δια Λονδραν να Βυσιάσω καιρου και έξοδά μου, καὶ νὰ ἰδῶ εἰς τέλος μέρος τῶν ἐπιθυμιῶν μου, με το να έδωτα είς φως τα δύομου βιθλία ά. Θαλάσσιος Όδηγία. Β΄. Θαλάσσιος Νομοθεσία, καὶ τάς γάρτας Μαύρης καὶ Μεσογείου Βαλάσσης.

Ο΄ καιρός με βιάζει καὶ μ' εμποδίζει να ακολουθήσω τον ἴδιόν μου ζοχασμον, δια να εκδώσω εἰς φῶς καὶ ἄλλα δύο μου βιθλία, παντάπασιν ἐλλιπῆ καὶ πολλά χρειαζόμενα εἰς τὸ γένος τὸ ενα περὶ κατασκευῆς κάθε εἴδους γνωτρισμένων καραβίων μικρῶν καὶ μεγάλων, καὶ περὶ τῶν τρόπων καὶ μέσων άρματώσεως των, ὁποῦ εἶναι Κατάρτια, Πινὰ, Σχοινία, Πανία, σιδερικὰ, καὶ κάθε ἄλλο χρειαζόμενον ἐργαλεῖον εἰς τὸ ταξίδι, διὰ νὰ βάζεται μὲ μεγάλην εἰκολίαν εἰς πράξιν παρά τῶν Καραβομαζόρων καὶ ναύτων μις τὸ ἄλλο βιθλίον, μίαν γενικήν εἴδησιν τοῦ γηῖνου θαλαστοίου Γλόμπου μὲ γεωγραφικήν καταγραφήν κάθε γνωτικόν εὐνου μέρους αὐτοῦ, ἀναγκαιότατον διὰ τοὺς θαλασσοπόρους καὶ γηϊνοπόρους, καὶ τὰ δύο εἰς ὁμοίαν φράσιν τῶν ἀλλων.

Οταν ζιως επιςρέψω από την Λόνδραν, καὶ ή Θεία Πρόνοια εὐδοκήση όποῦ νὰ ἐμπνεύση εἰς την γενναίαν ψυχήν τοῦ ἀγγλικοῦ γένους την πρὸς ἐμὲ συμπάθειαν, διὰ νὰ δώση καλήν ἔκδασιν εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, τότε σᾶς ὑπόσχομαι, φίλτατοί μου ὁμογενεῖς, νὰ μὴ λείψω τοιούτου Θείου χρέους μου, δίδωντας εἰς φῶς τὰ αὐτά μου βίθλία, ώς τὸ ἐπιθυμῶ ἐξ ὅλης καρδίας. "Αμποτες ἡ εὐχήσας νὰ μὲ βοηθήση!

Ν. Κεφαλάς Ζακύνθιος.

Ε Ι' Δ Η' Σ Ε Ι Σ περὶ Γαλλικῶν βισλίων.

- Elèmens de Mythologie expliquee dans le sens de l'antiquite, à l'usage de la jeunesse, et surtout des hautes classes. Par Pr. J. B. Dauenoy 8. Düsseldorf, Dänzar.
- Elémens de Mythologie. Par Hubert Wandelaincourt; publiés en français et en Polonais. Cinq. édit. corrigée, 8- à Breslau, W. G. Korn.
- Elemens de Mythologie, par Wandelaincourt, 2 Vol. ornés de 30 grav. Color. 24. a Brunswic, Pluchart.
- Essai sur la Connoissance de soi-même, tranduit de l'Anglais du R. J. Mason. 12. à Paris, à Strassbourg et à Londres, Treuttel et Würtz.
- Histoire Abregée des traités de Paix entre les puissances de l'Europe depuis la paix de Westphalie par Mr. de Koch. Ouvr. entier. refondu et continué jusqu' aux traités de Paris du 20. Nov. 1815. par Mr. Schöll. Vol. 1—3. in 8. à Paris, Librairie grecque-laline-allemande.
- Histroire de l'art par les monumens, depuis sa decadence au IVe siecle jusqu' à son renouvellement au XVIe, par Mr. Seroux d'Agircourt. 17e Livr. Gr. in fol. sur pap. Jesus ord, et sur pap. Jesus velin. à Paris, à Strassbourg et à Londres, Treuttel et Würtz.
- Historiettes et Conversations à la portee des ensans et à l'usage de la jeunesse suivies de Lydie de Gersin, ou hist. d'une jeune Angloise de huit ans, p. s. à l'instruct. Quatr. edit., rev. et corr. à Leipsic, Köchly.

σ

Ţ

Т

1

(

μ

χου (*), με τὰς ἰδίας αὐτοῦ λέξεις. Τελευταῖον ἀναφέρει καὶ τὰ παἠ αὐτοῦ καὶ τοῦ μακαρίτου Δουθείλου (Απέθανε περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου 1815) μεταφρασθέντα βιβλία. Προσετέθη ἐν τῷ τέλει καὶ εἶς Γεωγραφικὸς Πίναξ τοῦ Στρά-βωνος συνταγμένος ἀπὸ τὸν Γοσσελίνον ἐν ἔτει 1803. Εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ κειμένου ἐσημειώθη καὶ ἡ σελίδωσις τῆς Κασωβωνιακῆς ἐκδόσεως τοῦ 1620 ἔτους. Τὸ πρῶτον μέρος τοῦτο περιέχει τὰ πρῶτα εξ βιβλία (**).

ΛΕΙΨΙΑ.

Nicandri Colophonii Theriaca κ. τ. λ. ἤτοι Νικάνδρου Κολοφωνίου Θηριακά, μετά σχολίων Ελληνικών, τῆς Ελληνικῆς τοῦ Εὐτεκνίου μεταφράσεως καὶ τῆς Λατινικῆς τοῦ Ἐκδότου, καὶ ἀποσπάσματα τῶν τοῦ Νικανδρου ἀφανισθέντων ποιημάτων, διορθωθέντα, έρμηνευθέντα καὶ μετὰ συντόμων σημειώσεων ἐκδοθέντα παρὰ Ἰ. Γ. Σνεϊδέρου, Σάζωνος. Ἐν Λειψία, παρὰ Γ΄. Φλεϊσχέρω, 1816. Σελ. ΧΧΙΙ. καὶ 455. εἰς 8ον-

Μετά παρέλευσιν πολλών εν τῷ μεταξύ χρύνων εκδίδε. ται τελευταίον καὶ τὸ δεύτερον σύγγραμμα τοῦ Νικάνδρου, τοῦ περὶ τὰ 180 ἔτη πρὸ Χριζοῦ ἐν τῷ αὐλῷ τοῦ ᾿Αττάλου ζῶντος, μὲ τὴν αὐτὴν πολυμάθειαν καὶ κρισιν ἐπεξεργασμένον καὶ προικισμένον, μὲ τὴν ὁποίαν ἐξεδόθη (ἐν ἔτει 1792) καὶ τὸ πρῶτον, δηλ. τὰ ᾿Αλεξιφάρμακα.

Μεγάλως ωφελήθη ὁ Έκδ. είς την εκδοσιν αυτην από τα Γραμματικά Λείψανα (Litterarischen Reste) του περιφήμου Όλλανδοῦ Ίατροῦ Στεφ. Βερνάριδου, τα όποῖα εκοίνωσεν είς αὐτὸν ὁ ἐν Βερολίνω Ἰατρὸς κύριος Ἰάκ. Φιλ. Πελισσων (Jac. Phil. Pelisson), είς τὸν ὁποῖον ἀφιερόνεται καὶ τὸ σύγγραμμα τοῦτο. Ο ἄριζος Βερνάρδος ἀσχολήθη πολύν καιρὸν καὶ πολύ είς τὸν Νίκανδρον, καὶ ἔγραψε πολλάς σημειώσεις καὶ κριτικάς είκασίας, χωρὶς ὅμως νὰ μεταχει-

^{(*) 1}δ. Λ. Ε΄. 'Αρ. 18. τοῦ 1816. Σελ. 311.

^(**) Έφανη καὶ ὁ Β΄. τόμος του Στράδωνος καὶ ἐν καιρῷ βέλομεν Φρουτίσει καὶ αὐτοῦ την κτρυζιν.εἰς το Κονιον δια τοῦ Λ.Ε΄.

- Juiss, des, au dix-neuv. siècle, ou considerations sur leur état civil et polit. en Europe, suivies de la notice biograph. des Juiss anc. et modernes qui se sont illustrés dans les sciences et arts, par M. Bail, deuxieme édit. revue, corr. et augmentée par l'auteur. 8. aux mêmes adresses
- Lecture pour la jeunesse ou contes et fables instructifs et agréables destinés aux enfans du moyen âge 12. à Carlsruhe, Müller.
- Manuel de Litterature Françoise ou recueil des plus beaux morceaux de la langue Franç, en prose et en vers. Redigé d'après Noël et Delaplace. Sec. edit. entier. resonduc et augm. 8. à Copenhague, Bonnier.
- Maximes et Refléxions morales, par Rochefoucault. 8. à Carlsruche, Marx.
- Mémoires de la Societé des naturalistes de l'Université impériale de Moscou. Tom. Ir. gr. in 4, à Moscou. (à Leipsic, J. B G Fleischer en comm.)
- Mémoires pour servir à l'histoire de la guerre entre la France et la Russie en 1812, avec un Atlas militaire. 2. Vol. in 4. à Paris, Barrois l'ainé (à Francfort S. le Mein, Brönner en comm.)
- Mines de l'Orient, exploitées par une societé d'amateurs. V. Vol. Cah. 1 à 4. fol. (à Vienne, Heubner et Volke en Comm.)
- Monographie des Mélastômes par A. de Humboldt et A. Bonpland Livr. 20ieme in fol. av. fig. color. à Paris, Librairie grecque-latine-allemande.
- Morale, la, de l'enfance ou collection des quatrains Moraux mis à la portée des enfans et rangé par ordre method, par Morel (Vinde). Sept. Édit. corrigé et augmentée. 8. à Vienne, Gerold.
- Museum d'histoire naturelle de l'Université impériale de Moscou. Mis en ordre et decrit p. G. Fischer. Tom. Ier. cont. les mammifères gr. in 4. à Moscou (à Leipsic, J. B. G. Fleischer en comm.)
- Mythologie Grecque, Latine et Slavonne, suivie d'un traité

sur le Chamamisme, le Lamanisme, et l'ancienne religion. des differ, peuples soumis à le Russie, par M. de Fouvent.

1. Vol. 8. à Brunswie, Pluchart.

Precis des évènemens militaires, ou essais histor. sur les campagnes de 1799 à 1814 avec cartes et plans, par M. le Comte Matthieu Dumas. T. 1r. et 2d. Trois. Édit. 8. entièr. refondue, cont. la campagne de 1799, avec un petit Atlas de cartes et plans in fol. obl. à Paris, à Strassbourg et à Londres, Treuttel et Würtz.

Programme d'invitation à la séance publique de la Société imperiale des naturalistes. Cont. la notice d'un animal fossile de Siberie inconnu aux naturalistes par G. de Fischer. gr. in 4. à Moscou. (à Leipsic, J. B. F. Fleischer en Comm.)

Re cueil de Contes en prose, composé de pieces jolies tirées des meill. auteurs, sav. d'Arnand, Barthelemy, Florian, Genlis, Marmontel, Rousseau etc. etc. et redigées à lusage de la jeunesse, et de ceux qui aiment une lecture facile et amusante, par P. Fr. Mozin le cadet. 8. (à Leipsic, librairie de Sommer en comm.)

Recueil des principaux traités d'alliance, de paix, de trève, de neutralité, de comerce, de limites, d'echange etc. conclus par les puissances de l'Europe depuis 1761 jusqu' à présent, par G. J. de Martens. Nouv. edit. revue et augmentée. Tome 1. et II. 1761—79. inclusiv. à Gottingue, Dieterich.

— Supplement au recueil des principaux traités etc. par G. I. de Martens Tome Vme. Aussi sous le titre Nouveau recueil des traités d'alliance etc. Tom. Ir. à la meme adresse.

Syllabaire instructif et amusant. Cont. 1) les prem. élémens de la lecture; 2) des sentences morales divisées par syllabes; 3) la description de grav. corresp. aux vingt-six lettres de l'alphabet, dont le texte est extrait de Buffon; 4) un tableau de Chiffres Arabes et Romains; 5) des notions sur le monde; 6) des historiettes à la portée des

enfans; 7) des fables. 8. à Vienne, Müller (à Leipsic, Cnobloch en Comm.)

Traité de Géométrie descriptive, à l'usage des élèves de l'institut des voyes de Communication, par M. Potrèr. avec grav. 1 Vol. gr. in 8. à Brunswic, Pluchart.

Vies et oeuvres des peintres les plus celebres de toutes les ecoles, et un choix de belles peintures antiques reduites et gravées au trait et publiées par Landon, T. 19. in 4. et in fol. (se vend aussi séparément sous le titre. Oeuvres de Lesueur, T. 2d.) à Paris, à Strassbourg et a Londres, Treuttel et Würtz.

Voyage de Humboldt et Bonpland. Observations de Zoologie et d'Anatomie comparée. Livr. 10me. in 4 av. fig. en couleur, à Paris, Librairie grecque-Latine-Allemande.

Voyage Pittoresque de Constantinople et des rives du Bosphore, d'après les desseins de M. Melling. 12. livr. gr. in fol. atlant. fig. avant et avec la lettre. à Paris, à Strassbourg et à Londres, Treuttel et Würtz.

Τυπογραφικών τινών καλ μνήμης άμαρτημάτων διόρθωσις.

Σελ. 113 'Αρ. 6. , Διογένης ο Σινωπευς ' ανάγυ. , 'Αυταλκίδας ο Λακεδαιμόνιος '΄. Ίδ. Πλουταρχ. Τομ. Β΄. σελ. 192. C.

Σελ. 173 Αρ. 8. εν τη υποσημ. ζίχ. 2. αί γρ. αζ.

Σελ. 177 - - εν τῆ υποσημ. (2) ζίχ. 4. είς τοῦ Μαικήνα τὸν και ρὸν τρ. οἶκον. Κάλλιον δὲ εἶναι νὰ λείψη καὶ τὸ εν καὶ τὸ ἄλλο, καὶ νὰ γραφῷ ἀπλῶς ἡ Γενική μετὰ τῆς Εἴς Προθέσεως, καθώς ci παλαιοὶ ἔλεγον, Εἰς ἄδου, καὶ ἡμεῖς παλλάκις λέγομεν, Εἰς τοῦ Γεωργίου, Εἰς τοῦ Δεσπότου κτλ. Γαλλιςὶ Chez Mr. tel.

Σελ· 178 - - - . ςίχ. 9. ἄνωθ·, διατριδάςτου γρ. διατριδήςτου καλ ςίχ. 10. ubiqui γρ. ubique, καλ της υποσημ. (3) ςίχ. 1. Ο άφυης γρ. Ο ευφυης άνθρωπος.

ρισθή κυρίως χειρόγραφα, η να παραδάλη τας πρώτας έκδόσεις. Όσα έξ αὐτῶν ἔκρινεν άξια σημειώσεως ὁ κύριος Σνεϊδέρος τα μετέφερευ ένταθδα. Έν τη αφιερωτική έπιζολή προσετέθησαν ακόμη και αί έν τῶ τοῦ Στεφάνου Θησαυρῶ τῆς Έλλην. Γλώσσης (Thesaur. Ling. Graec.) διεσπαρμέναι, είς του Νίκαυδρου αναφερόμεναι σημειώσεις, έπιφερομένης εν ταυτώ και της είς αυτάς κρίσεως του Εκδότου. Τὰ είς τὰ Θηριακά τοῦ Νικάνδρου Ελληνικά σχόλια άνεπληρώθησαν όχι ολίγον είς τους τελευταίους 25 ζίχους, άποςίχ. 933-958, εκ τοῦ ή. μέρους τῶν Notices et extraits des manuscrits κ. τ. λ. τοῦ κυρίου Δουθείλου (La Porte Du Theil). Ο κύριος Έκδ. εμεταχειρίσθη και τὰς διορθώσεις τοῦ Βεντλέυος (Bentley) έκ τοῦ Κανταβριγείου Μουσείου (Museum Cantabrigiense), το οποΐου εκοίνωσευ είς αυτου ο της εν Δρέσδη Βασιλικής βιδλιοθήκης πρώτος Βιδλιοθηκάριος κύριος Βεϊγέλος (Beigel) ,καὶ οῦτως ἐδυνήθη ὁ Ἐκδ. να δώση καὶ είς την εκδοσιν τῶν Θηριακῶν την αὐτην εκτασιν, όποιαν έδωκε και είς τα 'Αλεξιφάρμακα' διότι και πλουσιωτέρας σημειώσεις επρόσθεσε, καὶ τοῦ Εὐτεκνίου τὴν μετάφρασιν ὅλην, τὰ ἀποσπάσματα καὶ πίνακα τῶν καὶ είς τὰ δύο ποιήματα (τὰ Θηριακὰ και 'Αλεξίφάρμακα) και λείψανα ἀπαντωμένων λέξεων. Έν τῶ Προλόγω, περὶ τὸ τέλος, κάμνει ὁ κύριος Έκδ. προσέτι καίτινας σοφάς παρατηρήσεις περί του ανωνύμου συγγραφέως του βίου του Νικανδρου, και ότι έν Σελ. 3. είς του Νικάνδρου το ἀπόσπασμα πρέπει το ,, Δυσιακής " ν αναγνωσθή ,, Λυσιδίκης", καὶ ὅτι ὁ Νίκανδρος μόνον από του 198 έως 181 έτους πρό Χριςου έμπορεί να έζησε συγχρένως με "Ατταλου του Α΄. και Πτολεμαίου του E'.

Πολυτιμοτάτη είναι καὶ ή είδησις, τὴν ὁποίαν δίδει ὁ κύριος Σνεϊδέρος περὶ ένὸς χειρογράφου τῶν 'Ολυμπίων τοῦ πινδάρου ἐκ τῆς 'Ρηδιγερικῆς βιελιοθήκης ἐν Βρατισλαυία. Τὸ κείμενου παρεελήθη διὰ τὴν παρὰ τοῦ Βοικίου ἔκδοσιν τοῦ Πινδάρου, ἀλλὰ τῆς μεγάλης ἀξίας τῶν εἰς αυτά σχολίων δὲν γίνεται ουδαμοῦ μνεία. Τὰ παλαιὰ σχόλια διαφέρουσιν εἰς πολλὰ μέρη ἀπὸ τὰ ἐκδεδομένα, προσετέθησαν δὲ καὶ νέα, τὰ δὲ ὀνόματα καὶ αὶ μαρτυρίαι τοῦ 'Αρισοφίνους, 'Αρισάρχου, 'Αρισοδήμου, Διονυσίου καὶ 'Αμμω-

νίου σημειούνται, εν ῷ εἰς τὰ ἐκδεδομένα ἐπικρατεῖ μεγάλη σύγχυσις ευρίσκεται προσέτι ἐν αὐτῷ καὶ μία διάφορος βιογραφία, νέα ἀποσπάσματα καὶ ἀποφθέγματα (ἐκ τῶν οποίων ἔχει καὶ ὁ Στοβαῖος ἔν). Τὸν βίον ἐζέδωκεν ὁ κύριος Σνεϊδέρος ὡς δοκίμιον μετὰ τῶν αὐτοῦ σημειώσεων. Νομίζει δὲ ὁτι ὁ Κωὰηζ οὖτος ἀντεγράφη ἔκτινος Μεδικικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ Οὐϊκτόριος ἀντέγραψεν ἐν ἀξιόλογον τεμάχιον τοῦ ποιώματος, καὶ τὸ ὁποῖον ἐκοινοποίησε νεωςὶ ὁ κύριος Θιέρσχης ἐν τοῖς Actis Philologorum Monacensium (*), Εἰς τὸ ἐπίγραμμα Σελ ΧΥΙΙ (τοῦ βίου τοῦ Πινδάρου), παρόθ, καὶ Σελ. ΧΧΙ, πρέπει ἀντὶ τοῦ, ᾿Αργόθεν, ν᾽ ἀναγνωσόμ, ἀγρόθεν,

Μετά το κείμενου (τοῦ Νικάνδρου), το οποΐον περιέχει ζίχους 958, καὶ μετά τὰ σχόλια επουται αὶ τοῦ εκδότου Animadversiones criticae in Nicandri Theriaca, ἀπο Σελ. 127. εως 173. Τὰ βομθητικὰ μέσα εἶναι ἄδη ἐκ τῶν εἰς τὰ Αλεξιφάρμακα Προλεγομένων γνωςά. — Annotationes ad Scholia graeca in Nicandri Theriaca — Σελ. 210. Curae posteriores ad Nicandri Theriaca, διεξοδικώτεραι παρατάς προηγουμένας, εως Σελ. 273. Μετά ταῦτα επουται τὰ ἀποσπάσματα τοῦ Ν. καὶ Νοταε ad Fragmenta Ν. εως Σελ. 307. τοῦ Βυτεκνίου η Ελληνική μετάφρασις τοῦ ποιήματος, η Λατινική τοῦ εκδότου, δύο Πίνακες καὶ Προσθηκαι εἰς τὰ ἀποσπάσματα.

Χαίρομεν ότι εκατώρθωσε τελευταΐον ο σεκάσμιος γέρων να φέρη εἰς τέλος το πολυτιμον τουτο πονημα, προς το όποιον ήταν τωόντι αναγκαΐαι αὶ γνώσεις αυτοῦ καὶ επιζήμαι, αὶ όποιαι τόσου σπανίως ευρίσκονται ήνωμέναι εἰς ενα φιλολόγον. Εἴθε εἰς πολύν χρόνον τὰς φιλολογικὰς επιζήμας ἐπιμελουμενος νὰ μεταχειρίζηται τον ώραιον καιρον, οςτις τῷ ἐδοθη, πρὸς ὄφελος αυτῶν!

'A P X A I O T H T E Σ.

Περί των παλιμψήςων χειρογράφων, και περί

(Συνέχεια.)

Το δεύτερου μέρος του προειςοδιώδους λόγου του κυρίου Μαΐου πραγματεύεται περί των διαφόρων συγγραφέων, των

^(*) Acta Philologorum Monacensium auctoritate regia edidit Friedericus Thiersch. Tomi I. Fasc, III. S. 307-337. MDCCCXII.

όποιων ευρίσκουται έπιςολαί η αποσπάσματα έν τοίς συγγράμμασι του Φρόντωνος, καὶ εν μέρει περὶ του Αυτωνίνου Πίου, Μάρκου Αυρηλίου και Λ. Ουήρου. Ζητεί να δείξη, ότι αδίκως διασύρει ο Καπιτωλίνος τον Ουμρον, ώς κακου ρήτορα καὶ έτι κακότερου ποιητήυ, καὶ ώς βοηθηθέυτα παρά τῶν φίλων είς την σύνθεσιν τῶν πονημάτων του. Παρατηρεί ότι αι έπτα έπιςολαί, τας οποίας αυτός έξέδωκε, και αι όποιαι είναι βεβαια τούτου του ήγεμονός, δεικυύουσιν, ότι ήτου ικανώτατος να γράφη χωρίς βουθείας, καί κρίνει τὸ εν αυταῖς υρος του προκριτώτερον παρά τὸ τοῦ Μ. Αυρηλίου. Ο κύριος Μάϊος έρμηνεύει δια των αρχαίων νομισμάτων (medailles) χαρακτήρας τινάς του βίου του Ουμρου, αναφέρων εν επίγραμμα, ανακαλυφθέν είς Πάτρας εν έτει 1814, το όποῖου δείχυει ότι οἱ 'Αχαιοὶ τοῦ ἀνάχειραν ἄγαλμα, ότε διέδη είς την Ελλάδα, δια να υπάγη να πολεμήση τούς Παρθους.

Ο΄ κύριος Μάϊος εκθέτει τον κατάλογον των άποσπασμάτων πολλών συγγραφέων, απαντωμένων εν τοῖς παρ αυτοῦ εκδιδομένοις συγγραμματι΄ πολλά τῶν ἀποσπασμάτων συνίσανται εἰς ολίγας μόνον λέξεις. Ἐν τούτοις παρατηρούμεν μίαν ἐπιζολήν, τοῦ ἰζορικοῦ ᾿Αππιανοῦ τοῦ ᾿Αλεξανδρέως, τρεῖς ζίχους μιᾶς κωμωδίας τοῦ Πλαύτου, καὶ μέρος ένος μυθου τοῦ Διονυσίου, ἐπιγραφομένου ὁ λεπτός, ὅςτις ἐζαθη διδάσκαλος τοῦ Φρόντωνος. Τὰ λεξικάμας ἐμποροῦν νὰ πλουτύνωσιν ἀπό ταύτας τὰς ἀνακαλύψεις ὁ κυριος Μάϊος ἐσχημάτισεν ἔνα πίνακα (P. C. et T. II. σελ. 557.) τῶν ἐν αὐταῖς ἀπαντωμένων νέων λέξεων, καὶ ἡ περισπούδαςος ἀκρίδεια, ἤτις ἀνάγκασε τὸν Φρόντωνα νὰ γράψη πραγματείαν de differentiis vocabulorum, γνως ἡν πρό χρόνων, ἐγγυᾶται τὸν καθαρὸν χαρακτήρα τοῦ λόγου του.

Έκ τῆς ἐπιτομῆς τῆς διατριδῆς τοῦ κυρίου Μαΐου, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἔκαμε, γνωρίζομεν μέρος τῶν ἔργων του, καὶ λαμδάνομεν ἰδέαν τῆς χρησιμότητός των. Τρεῖς ἐπιςολαὶ τοῦ ᾿Αντωνίνου Πίου, δεκαοκτώ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ ἔξ τοῦ Δ. Οὐήρου ἔγιναν ἀξιόλογον δῶρον πρὸς τὴν Γραμματείαν καὶ τὴν Ἱςορίαν. Πολλὰ περισσότεραι είναι αὶ τοῦ Φρόντωνος, καὶ ὅλαι αὖται αὶ πραγματείαι Θέλουν είναι πηγή ἄφθονος φιλοσοφικῶν παρατηρήσεων, φιλολογικῶν καὶ ἰςορι-

κῶν. Ἡμεῖς ορκούμεθα νὰ σημειώσωμεν τὰ διάφορα μέρη τούτων τῶν συγγραμμάτων, καιτινα χωρία, εν αὐτοῖς ἀπαντώμενα.

ά. Το πρώτου βιθλίου επιγράφεται επιςολαί πρός Αντωντνον Πτον. Έξ αὐτῶν όμως περιέχει πολλάς, αί όποίαι ούτε έςάλθησαν πρός τούτου του ήγεμόνα, ούτε έγράφηταν παρα του Φρόντωνος. Η δευτέρα έπις έλλεται παρα του Αντωνίνου πρός του Φρόντωνα, καθ' δυ καιρου αυτός έξεφωνησεν ένα λόγον πανηγυρικόν είς την βουλήν. "Σέ ,, έθαύμασα, του λέγει ο Αυτοκράτωρ, διά την οποίαν έ-,, καμες χρητιν μιας ποταπης υποθέσεως . . . . Τίποτε ,, δεν είναι ισχυρώτερον κατά τους 50χασμούς, τίποτε κομ-» ψότερου καὶ σοφώτερου παρά την ευγλωττίαν σου. Ο φάο, 6ος μην εγκωμιάσω τα πρός έμε αυτόν εγκώμια δεν μ' έμ-», ποδίζει βέθαια να αποδώσω τα είς τον έγκωμιας νο οφει-,, λόμενα, 'Ωμίλησες Βαυμάσια, και πάσα τιμή πρέπει είς ,, τὸν λόγον σου, ὅταν λησμονήσητις τὸ ὑποκείμενον τοῦ ,, λόγου σου. 'Αλλ' ο λόγος αὐτὸς δὲν μ' ἐδίδαξε τίποτε ,, περὶ τῆς καλῆς σου ψυχῆς ἐγνωριζα ἤδη ἐντελῶς την ,, καλήν σου προαίρεσιν, ἀφ' ῆς ὁρμωμενος ἐπανηγύρισες ,, τοὺς λόγους μου καὶ τὰς πράξεις μου". Εἰς τὸ μετριοφροσύνης καὶ τριλίας πληρες τοῦτο γραμμάτιου κάμνει ὁ 'Αντωνίνος προςθήκην (Postscriptum), εν ή ευχαριζεί του Φρόντωνα δια τα παρ αυτου βηθέντα περί τύς Φαυςίνης είς του λόγου του: ,,Προτιμῶ κάλλιου , λέγει , νὰ έξορισθῶ μετ' αὐ-,, τῆς ἐπάνω είς ἔνα σκόπελου κατὰ μέσου τῆς θαλάσσης, ,, παρά να ζω χωρὶς αὐτῆς εἰς τὸ παλάτιον τῶν Καισάρων " (Mallem me hercule Gyaris cum illa, quam sine illa in Palatio vivere). Η Φαυζίνα ήτον αγνώμων πρός την υπερδολικήν ταύτην αγάπην.

Ο΄ Νίγερος (Niger), ως είς φίλον του Φρόντωνα, ἄφησε μέρος τῆς περιουσίας του είς την διαδήκηντου, ήτις περιείχεν ἄλλως λόγους υθριζικούς πρὸς τὸν Κάθιον Μάξιμον, ἔπαρχον τοῦ Πραιτωρίου, ἄνδρα τῶν ἐν δυνάμει, καὶ παρα τοῦ Καίταρος τιμώμενον. "Χωρὶς ἀμφιβολίαν, γράφει ὁ Φρόνητων πρὸς τὸν Καίταρα, ὁ Νίγερος ἐζάδη ἄμετρος καὶ παηρά κολογος είς τοὺς λόγους του πλήν κατά πολλούς ἄλλους κολογους ἤτον ἐνάρετος, γενναῖος καὶ χρηζοήδης. "Αξιον τῆς

, Εύμενείας σου έργον είναι να συγχωρήσης έν μόνον έν λό-, γοις άμαρτημα διά τας άλλας του άγαθας πράξεις..... , Εγω επεθύμησα την φιλίαν του δείνος ανθρώπου. Αγνοώ, , αν ευρίσκεταί τις να με είπη, ότι πρέπει να παύσω να τον ,, άγαπῶ, ὅταν μάθω ὅτι ἔπαυσε νὰ σὲ ἀρέση ποτὲ ὅμως ,, δεν έγινα άρνητής φιλίας, ή όποία άρχισεν είς καιρόν εύ-,, τυχίας, όταν έμαθα ότι ή δυςυχία κατέλαδε τον άνθρω-,, που, με του οποίου εσυμφώνησα την φιλίαν ταύτηυ. Δια ,, τί να μὴν είπω τὸν ςοχασμόνμου; Ἐγώ Θεωρῶ έχθρον ,,μου τον όςτις δέν σε αγαπά αλλ' όςτις παύει του να ,, άγαπάται παρά σου, με φαίνεται μάλλον άξιολύπητος », παρα αξιομίσητος · · · · · · Εγραψε καὶ πρὸς του Μάρκου Αυρήλιου περί της αυτής υποθέσεως: ,, Ενόμισα, λέ-,, γει, ότι πρέπει να γράψω είς ταύτην την περίζασιν πρός ,, τον πατέρα σου καὶ πρός του Καθιου Μάξιμου εδοκίμα-,, σα δυςκολίαν είς το να συνθέσω τας δύο ταύτας έπιςο-,, λάς. Έμεμφόμην μέν το φέρσιμον του Νιγέρου, καὶ ἔπρε-, πε να το μαρτυρήσω, δεν ήθελα όμως και να λείψω από ,, τὰ πρὸς φίλου καὶ κληρουόμου καθήκουτα . . . . Τὸ βιδλίου τουτο περιέχει δεκαοκτώ επιζολάς.

β'. Δεκαευνέα άλλαι, αποτελούσαι μίαν άλληλογραφίαν μεταξύ του Φρόντωνος και του Μάρκου Αύρηλίου, διαιρούνται είς δύο βιθλία. Κανείς δεν θέλει αναγνώσει τας επιζολάς του σεβαζού μαθητού του, χωρίς να κινηθή, και χωρίς να λάβη ύψηλην ίδεαν περί του Φρόντωνος, πρός τον όποιον. αρρως ον όντα και αρθρητικών, έγραφεν ο Μαρκος Αυρήλιος. ,, Δεν εξεύρω πως να παραπονεθώ εναντίον της τύχης μου ,, καὶ τῆς σκληρᾶς ἀνάγκης, ἥτις, ἄν καὶ ἀνυπόμονον διά ,, την υγείαν σου , με κρατεί δεμένον εδώ, όπου ευρίσκομαι, ,,καὶ δὲν μ' ἀφίνει να τρέζω πρός σε, τὸ κάλλιςον μέλος γτης ψυχής μου. Είς την παρούσαν κακήν κατάςασιν της ,, ύγειας σου επιθυμούσα να ήμαι σιμά σου, να βαςάζω τα ,, χέριά σου, να τρίδω προςεκτικώς εκείνου τον πόδα, ός τις ,, σε κάμνει να πάσχης, να σε βοηθώ να έμελς μέσα. Πώς ,, δνομάζεις φίλου σου έμε, ός τις δεν τ' άφίνει όλα, διά νά *, πετάξη πρός σέ; Τί να είπω έγω, αλλοίμονον! Φοδούμαι οινά φανερώσω ό,τι δεν επιθυμείς να άκούσης. Διύτι με το

'Ιδού εν γραμάτιου πρός τον εν Νεαπόλει εύριτκόμενου Μ. Αυρήλιου τοῦ τότε ὑπάτου Φρόντωνος, ,, Μακάριος, ἀ, ,, δελφέμου, ὅς τις ζῆ πλησίον σου ὀλίγας ζιγμάς! Έγω ,, δε, ὁ άλλιος μένω είς τὴν Ῥώμην, ὅπου με κρατοῦσι δε, , μένου αί χρυσαῖ ἀλύσεις τοῦ ἀξιώματός μου. 'Αναμένω τὴν ,, ζιγμὴν νὰ ἀπολυθῶ, καθώς ἀναμένουσιν οἱ εὐλαβεῖς τὴν ,, εμφανησιν τοῦ ἀζέρος, ὅς τις φέρει τὸ τέλος τῆς υηζείας ,, των. Υγίαινε, Καῖταρ, τιμὴ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ Ῥωμαϊ-

,, κοῦ ονόματος ".

γ΄. Λούκιος Ούπρος, πρότερον ονομαζόμενος Κόμμοδος, -ψοθετήθη και αυτός, ώς ὁ Μάρκος Αυρήλιος, παρά του Άντωυίνου Πίου. Μετά τον Θάνατον τοῦ Αντωνίνου, ὁ Μάρκος Αυρύλιος έξάθη τόσου γευναΐος, ώς τε να κάμη συμμέτοχου της Αυτοκρατορίας του καὶ του Ουκρου, αν καὶ αυτός δεν ήτο προχειρισμένος Καΐσαρ. Ο Φρόντων έςάβη καὶ τῶν δύο τουτων Αυτοκρατόρων διδάσκαλος καὶ με όλας τάς κακίας τοῦ Ουήρου, αι όποῖαι "τως δεν εκρατούντο, παρά δια τό πρός του Μάρκου Αυρήλιου σέδας, ούτε έλησμόνησεν ούτε αμελησε ποτέ ο ήγεμων ούτος του διδασκαλόντου. "Εξ έπιςολαί του Λ. Ουήρου και όκτω του Φρόντωνος αποτελούσι δύο βιελία ταχθέντα κατόπιν των πρός Μ. Αυρήλιον έπιςολων. Αυταί έχρυσιν άλλο υφος καὶ άλλον χαρακτήρα λόγου. Δέν βλέπει τις αυτού διεξοδικούς λόγους φιλίας, ώφελείται όμως είς πολλά άλλα πράγματα, μάλιζα είς την '1ςορίαυ.

Η πρώτη ἐπιζολὴ περιέχει τὴν μόνην μαρτυρίαν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν περὶ τῶν τέκνων τοῦ Λουκίου Οὐήρου. Ο Φρόντων λέγει πρὸς αὐτόν: Socrum et Liberos vestros saluta.

"Εν χωρίον τοῦ Σιφιλίνου (*) ἀπέδειχνεν, ὅτι ἡ Λουκίλλα, κόρη τοῦ Μ. Αὐρηλίου, καὶ γυνή τοῦ Λ. Οὐήρου, εἶχε κόρην νυμφευμένην μὲ τον Κλαύδιον Πομπηϊανόν, καὶ τὰ παλαιὰ νομίσματα (medailles) μᾶς παρακινοῦσι νὰ πιζεύσωμεν, ὅτι αὐτὴ ἀπέκτησεν ἔως τρία παιδία. Η ἐπιζολὴ τοῦ Φρόντωνος βεβαιόνει ὅτι ἐγέννησε πολλά.

Είς την παρά Ούηρου γραφείσαν έννατην επιζολήν ευρίσκομεν κρίσιν είς την εύγλωττίαν του Πολέμωνος του Λαοδικέως, του ήδη αναμνησθέντος είς παύτην την επιτομήν Ο΄ ρηθείς Ουπρος του παραζαίνει ως προκρίνοντα την εμερίθειαν των έμνοιων πολύ παρά τὰς χάριτας τοῦ λόγου, ξ τον συγκρίνει με έμπειρου και φιλόπουον γεωργόν, όςτις άγωνίζεται προ πάντων να αυξήση τα είςοδηματα της γης του, να θερίση ώραίους και πολλούς καρπούς, άλλα δεν φροντίζει καθόλου δια κανένα καλλωπισμόν. ,, Τὰ πάντα, λέγει, ἀφορῶσι πρὸς ώφέ-, λειαν, τίποτε πρός χάριν, και δέν ευρίσκει τις αιτίαν δια να , ονομάση άξιέρα τον ό, τι άναγκάζεται να έπαινέση ". Δύο σωζόμενα συντάγματα τοῦ Πολέμωνος δικαιολογοῦσι τὴν κρίσιν τοῦ Ουήρου, και μᾶς δείχνουσιν. ὅτι τὰ παρὰ Φιλοςράτου πρὸς αυτον αποδιδόμενα εγκώμια είναι υπερβολικαί μεγαλομόημοσύναι. Ο ρήτωρ ούτος είχε κάποιαν δριμύτητα είς του χαρακτηρά του, η όποία τον έκαμνε δύςκολον, και όμως του εκαλόθλεπαν πολλοί Αυτοκράτορες, και πρό πάντων ο Αδριανός. Ο θάνατός του εςάθη παράδοξος και τολμηρός επί, σης μη δυνάμενος να ύποφέρη τους πόνους της αρθρίτιδος έκατέδη είς του τάφου των πατέρωντου, και έκλείσθη είς αυτόν. Ήτον εχθρός του Φαβωρίνου, δια τουτο και αυτου του Φρόντωνος.

Ο΄ Φρόντων είχε σκοπὸν νὰ γρά ἡη τὴν ἰσορίαν τοῦ πολέμου ἐναντίον τῶν Πάρθων ὁ Μάρκος Αὐρήλιος τὸν ἐπαρακίνησεν εἰς τοῦτο, καὶ ὁ Οὐῆρος, ὁς τις ἐςρατήγησεν εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον, ὑπεσχέθη νὰ τὸν δώση περὶ τοὐτου εἰδνόσεις. Εἰς μίαν ἐπιζολήν του ἐνθυμίζει ὁ Οὐῆρος πρὸς τὸν Φρόντωνα τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην. ,, Διὰ νὰ ἐμπορέσης νὰ ,, ἐκθέσης τὴν ἐκςρατείαν μου , Θέλω σὲ ζείλει τὴν ἀνταπό,, κρισίν μου, καὶ, ἂν ἐπιθυμῆς νὰ ἔχης κάποια σχέδια, ὁ

^{. (*)} Epit. Dion. Cass. LXXXII. 4.